

Codex over het welzijn op het werk

Boek II.- Organisatorische structuren en sociaal overleg

Titel 3.– De externe dienst voor preventie en bescherming op het werk

- Gewijzigd bij: (1) koninklijk besluit van 14 mei 2019 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk, wat het periodiek gezondheidstoezicht betreft (B.S. 11.6.2019)
- (2) koninklijk besluit van 14 augustus 2021 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk wat de bedrijfsbezoeken en het beleidsadvies betreft (B.S. 23.8.2021)
- (3) koninklijk besluit van 11 september 2022 tot wijziging van de codex over het welzijn op het werk wat het re-integratietraject voor arbeidsongeschikte werknemers betreft (B.S. 20.9.2022)

Omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk

Hoofdstuk I.- Algemene bepalingen betreffende de externe dienst

Art. II.3-1.- Voor de toepassing van de bepalingen van deze titel wordt verstaan onder de preventieadviseur: de preventieadviseur van de externe dienst die gespecialiseerd is in één van de disciplines bedoeld in artikel II.3-29 en voldoet aan de voorwaarden van artikel II.3-30.

Art. II.3-2.- Telkens de werkgever een beroep doet of beroep moet doen op een externe dienst om de opdrachten uit te voeren bedoeld in hoofdstuk II van titel 1 van dit boek doet hij beroep op één enkele externe dienst.

De externe dienst voert de in het eerste lid bedoelde opdrachten uit, werkt samen met de interne dienst en staat ter beschikking van de werkgever, van de leden van de hiërarchische lijn en van de werknemers, inzonderheid door hen alle nuttige informatie en adviezen te verstrekken.

In afwijking van het eerste lid moet de werkgever een beroep doen op een tweede externe dienst wanneer een technische bedrijfseenheid gelegen is op het grondgebied van een Gemeenschap waarvoor de eerste dienst niet over de erkenning beschikt, bedoeld in artikel 40, § 3, vierde lid van de wet.

In afwijking van het eerste lid en onverminderd de mogelijkheid waarin artikel II.1-3, vierde lid voor de werkgever voorziet, mag deze een beroep doen op een tweede externe dienst wanneer de technische bedrijfseenheid op voortdurende wijze beroep moet doen op bijzondere bekwaamheden en op technische middelen die nodig zijn voor de uitvoering van voornoemde opdrachten en die niet aanwezig zijn in de eerste externe dienst.

In afwijking van het eerste lid, kan de werkgever een beroep doen op een andere externe dienst voor elke technische bedrijfseenheid die opgericht is. In elke technische bedrijfseen-

heid voert een enkele externe dienst het geheel van de in het eerste lid bedoelde opdrachten uit.

Art. II.3-3.- De werkgever die op eigen initiatief of op vraag van het Comité, beslist om ofwel een beroep te doen op meer dan één externe dienst, ofwel om de opdrachten van de interne dienst toe te vertrouwen aan de externe dienst, ofwel om de interne dienst de opdrachten te laten uitvoeren die hij had toevertrouwd aan een externe dienst, ofwel om te veranderen van externe dienst, vraagt het voorafgaand advies van de bevoegde Comité's.

Indien geen overeenstemming wordt bereikt, vraagt de werkgever het advies van de met het toezicht belaste ambtenaar.

Deze ambtenaar hoort de betrokken partijen en poogt de standpunten te verzoenen.

Indien geen verzoening wordt bereikt, verstrekt de met het toezicht belaste ambtenaar een advies waarvan per aangetekend schrijven kennis wordt gegeven aan de werkgever.

De werkgever stelt het Comité in kennis van het advies van de met het toezicht belaste ambtenaar binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving, vooraleer hij de beslissing neemt.

De kennisgeving wordt geacht ontvangen te zijn de derde werkdag na de afgifte van de brief aan de post.

Hoofdstuk II.- Oprichting van de externe dienst en algemene principes betreffende het beheer

Art. II.3-4.- Een externe dienst kan worden opgericht door:

- 1° werkgevers;
- 2° de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten, de openbare instellingen, de provincies en de gemeenten.

Hij wordt opgericht, ofwel voor het volledige Belgische grondgebied, ofwel voor een gebied waarvoor één of meerdere Gemeenschappen bevoegd zijn, ofwel voor een te bepalen gebied, ofwel voor een bepaalde activiteitensector of voor verschillende activiteitensectoren binnen een bepaald gebied.

De territoriale of sectorale bevoegdheid van de externe dienst wordt uitsluitend bepaald door de erkenning bedoeld in artikel 40, § 3, eerste lid van de wet, met inbegrip van de afdeling belast met het medisch toezicht.

Art. II.3-5.- De externe dienst wordt opgericht volgens Belgisch recht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

In afwijking van het eerste lid, kan de Minister, na advies van de Vaste Operationele Commissie, de instellingen van de Staat, de Gemeenschappen, de Gewesten, de openbare instellingen, de provincies en de gemeenten die niet zijn opgericht onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk eveneens erkennen.

Art. II.3-6.- De rechtspersoon heeft uitsluitend als maatschappelijk doel:

- 1° het beheer van de externe dienst;

2° het vervullen van de opdrachten van een externe dienst en andere preventieactiviteiten die er onmiddellijk verband mee houden, zoals bepaald door de wet en de codex.

De externe dienst is er altijd toe gehouden een overeenkomst met een werkgever te sluiten, voor zover deze werkgever er zich toe verbindt de bepalingen van de wet en de codex en deze van de overeenkomst na te leven.

De afdelingen waaruit de externe dienst bestaat mogen geen eigen rechtspersoonlijkheid hebben.

Art. II.3-7.- § 1. De externe dienst mag geen enkel rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen of instellingen waarin hij zijn opdrachten moet vervullen.

§ 2. De externe dienst voldoet aan de volgende voorwaarden:

1° de externe dienst oefent zijn opdrachten uit volgens de principes van integrale kwaliteitszorg;

2° bij de aanvang van zijn activiteiten dient hij te beschikken over een beleidsverklaring inzake integrale kwaliteitszorg.

§ 3. De externe dienst past een kwaliteitssysteem toe dat gecertificeerd is volgens de norm NBN EN ISO 9001 en levert hiervan het bewijs.

De externe dienst die voor de eerste maal erkend wordt, moet het in het eerste lid bedoelde bewijs uiterlijk binnen een termijn van twee jaar van activiteiten kunnen voorleggen.

Het in het eerste lid bedoelde bewijs wordt geleverd door een certificaat voor het uitvoeren van de opdrachten bedoeld in hoofdstuk II van titel 1 van dit boek uitgereikt door een certificatie-instelling die specifiek voor het uitvoeren van de certificatie van deze kwaliteitssystemen geaccrediteerd is door het Belgisch Accreditatiesysteem, overeenkomstig de wet van 20 juli 1990 betreffende de accreditatie van certificatie- en keuringsinstellingen alsmede van beproevingslaboratoria, of door een gelijkwaardige accreditatieinstelling opgericht binnen de Europese Economische Ruimte.

De externe dienst mag geen gebruik maken van de mogelijkheid voorzien door de norm NBN EN ISO 9001 om bepaalde van zijn eisen niet toe te passen.

Art. II.3-8.- De externe dienst beschikt over de nodige materiële, technische, wetenschappelijke en financiële middelen om te allen tijde zijn opdrachten volledig en doeltreffend te kunnen vervullen.

Deze middelen worden door de raad van bestuur vastgesteld, rekening houdend met de te verrichten opdrachten, de aard van de risico's en de grootte van de ondernemingen of instellingen die op de externe dienst een beroep doen en de principes van integrale kwaliteitszorg of het kwaliteitssysteem bedoeld in artikel II.3-7.

Art. II.3-9.- De externe dienst voert een boekhouding overeenkomstig de bepalingen van boek III, titel 3, hoofdstuk 2 van het Wetboek van Economisch Recht en zijn uitvoeringsbesluiten, en inzonderheid rekening houdend met de bepalingen van het koninklijk besluit van 23 januari 1992 op de boekhouding, de jaarrekening en de begroting van de interbedrijfsgeeneeskundige diensten, met inbegrip van de opdrachten van de bedrijfsrevisor.

Art. II.3-10.- Elke externe dienst stelt een tariefregeling vast voor de opdrachten die zij zal vervullen.

Deze tariefregeling wordt meegedeeld aan de Minister.

Deze tariefregeling houdt rekening met de verplichte forfaitaire minimumbijdragen uit hoofde van de prestaties van de preventieadviseurs vastgesteld in hoofdstuk III van deze titel.

Art. II.3-11.- Geen enkele vorm van korting, ristorno, terugbetaling of andere commerciële praktijk die tot doel of als gevolg heeft het bedrag van de verplichte forfaitaire minimumbijdragen bedoeld in hoofdstuk III van deze titel te verlagen, mag door de externe dienst worden toegepast of voorgesteld aan de werkgever en deze laatste mag dit noch vragen noch aanvragen, zelfs niet wanneer de overeenkomst werd gesloten ingevolge een overheidsopdracht.

Art. II.3-12.- De werkingsopbrengsten van de externe dienst worden aangewend om de dienst in staat te stellen de opdrachten te vervullen die hem zijn toevertrouwd in toepassing van de wet en de codex.

Wat overblijft, moet uitsluitend worden besteed aan:

- 1° het verrichten van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk;
- 2° het uitwerken van specifieke actieprogramma's met betrekking tot het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk in de ondernemingen of instellingen of voor een bepaalde sector.

Art. II.3-13.- De externe dienst sluit met de werkgever die op zijn diensten een beroep doet een schriftelijke overeenkomst die aan het voorafgaand advies van het Comité werd voorgelegd, en waarin inzonderheid de volgende bedingen zijn opgenomen:

- 1° de opdracht of de opdrachten die aan de externe dienst worden toevertrouwd;
- 2° de aard, de omvang en de minimumduur van de prestaties die aan de werkgever zullen worden geleverd om elk van de overeengekomen opdrachten te vervullen;
- 3° de middelen die de werkgever ter beschikking stelt van de externe dienst onder de vorm van lokalen en uitrusting in zijn onderneming of instelling;
- 4° de wijze waarop samengewerkt wordt met de interne dienst;
- 5° de betrekkingen met het Comité;
- 6° de wijze waarop de overeenkomst wordt beëindigd, inzonderheid de weerslag ervan op de aanpassing van de forfaitaire bijdragen bedoeld in artikel II.3-15.

De overeenkomst wordt gesloten voor onbepaalde tijd. Zij wordt beëindigd:

- 1° ambtshalve, wanneer de externe dienst niet meer erkend is;
- 2° door opzegging door één van de partijen, met naleving van een opzeggingstermijn van ten minste zes maanden die aanvangt op de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin

de opzegging werd gegeven en die eindigt op 31 december van, al naargelang het geval, het lopende of het volgende kalenderjaar.

De overeenkomst wordt ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar.

De externe dienst is ertoe gehouden de opdrachten die het voorwerp zijn van de overeenkomst zelf uit te voeren.

Hoofdstuk III.- Verplichte forfaitaire minimumbijdragen uit hoofde van de prestaties van de externe diensten

Art. II.3-14.- Dit hoofdstuk is van toepassing op de werkgevers en de daarmee gelijkgestelde personen, bedoeld in artikel 2 van de wet, alsook op de externe diensten waarop zij een beroep doen bij toepassing van de artikelen II.1-7 tot II.1-10.

Art. II.3-15.- § 1. De werkgever is jaarlijks aan de externe dienst een forfaitaire minimumbijdrage per werknemer verschuldigd waarvan het bedrag wordt bepaald door de tariefgroep waartoe de werkgever behoort op grond van zijn hoofdactiviteit, zoals bepaald in bijlage II.3-1.

§ 2. De forfaitaire minimumbijdrage bedoeld in § 1 bedraagt:

- 1° 41,50 euro in tariefgroep 1;
- 2° 60,50 euro in tariefgroep 2;
- 3° 75,50 euro in tariefgroep 3;
- 4° 95,50 euro in tariefgroep 4;
- 5° 112,00 euro in tariefgroep 5.

In afwijking van het eerste lid, bedraagt de forfaitaire minimumbijdrage voor werkgevers die maximum vijf werknemers tewerkstellen op 30 november van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de bijdrage is verschuldigd:

- 1° 35,50 euro in tariefgroep 1;
- 2° 51,50 euro in tariefgroep 2;
- 3° 64,00 euro in tariefgroep 3;
- 4° 81,00 euro in tariefgroep 4;
- 5° 95,00 euro in tariefgroep 5.

§ 3. De werkgever is de forfaitaire minimumbijdrage verschuldigd voor een werknemer die gedurende een volledig kalenderjaar bij hem is geregistreerd via Dimona, of, bij ontstentenis hiervan, is ingeschreven in een document of register dat op een vergelijkbare wijze het personeelsbestand weergeeft.

Voor een werknemer die geen volledig kalenderjaar is geregistreerd bij de werkgever, is deze werkgever een twaalfde van de forfaitaire minimumbijdrage verschuldigd per kalendermaand waarin de werknemer ten minste één dag bij hem is geregistreerd. Indien er voor deze werk-

nemer een individuele prestatie wordt geleverd, is de forfaitaire minimumbijdrage in haar geheel verschuldigd.

Art. II.3-16.- § 1. De werkgever van groep C of D, die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, heeft in ruil voor de forfaitaire minimumbijdrage recht op de volgende algemene prestaties:

- 1° het actief meewerken aan het opstarten, uitvoeren en updaten van de risicoanalyse door het opmaken en actualiseren van het beleidsadvies zoals bedoeld in artikel II.3-56;
- 2° het voorstellen van de preventiemaatregelen die moeten worden genomen op basis van de risicoanalyse op het niveau van de organisatie in haar geheel, op het niveau van elke groep van werkposten of functies en op het niveau van het individu, zoals voorzien in de artikelen II.3-54, § 3, 3° en II.3-55, § 3, 3°;
- 3° het uitvoeren van de volgende preventieve handelingen in het kader van het gezondheidstoezicht die voorbehouden zijn aan de afdeling belast met het medisch toezicht:
  - a) de voorafgaande gezondheidsbeoordeling, de periodieke gezondheidsbeoordeling en de aanvullende medische handelingen;
  - b) de spontane raadplegingen;
  - c) de onderzoeken bij werkhervatting;
  - d) de bezoeken voorafgaand aan de werkhervatting;
  - e) het voortgezet gezondheidstoezicht;
  - f) de onderzoeken in het kader van de moederschapsbescherming, zoals bedoeld in artikel X.5-9;
  - g) de re-integratiebeoordeling, op voorwaarde dat zij geleid heeft tot het aanbieden van een re-integratieplan zoals bedoeld in artikel I.4-74, § 2 en § 3;
- 4° het organiseren van een inzagerecht in het gezondheidsdossier, zoals bedoeld in artikel I.4-95, binnen een termijn van vijf werkdagen te rekenen vanaf de ontvangst door de externe dienst van het verzoek tot inzage;
- 5° het meewerken aan de analyse, in voorkomend geval aangevuld met een bevraging of een ander instrument, en het voorstellen van preventiemaatregelen inzake beeldschermwerk, zoals bedoeld in artikel VIII.2-3;
- 6° het meewerken aan de opleiding in verband met voedselhygiëne en aan de analyse van de risico's inzake contact met voedingswaren, zoals bedoeld in hoofdstuk VII van titel 1 van boek VII;
- 7° het bijwonen van de vergaderingen van het Comité overeenkomstig artikel II.7-25, eerste lid, 3°;

8° met een maximum van vijf prestatie-uren van een preventieadviseur, het verlenen van bijstand naar aanleiding van een ernstig arbeidsongeval zoals bedoeld in artikel 94bis van de wet, van zodra de externe dienst hiervan kennis heeft, meer bepaald:

- a) het voorstellen van bewarende maatregelen, zoals bedoeld in artikel 94septies, § 2 van de wet;
- b) het uitvoeren van de onderzoeken van ernstige arbeidsongevallen;

9° het uitvoeren van de opdrachten van de preventieadviseur psychosociale aspecten die voortvloeien uit de behandeling van het individuele verzoek tot informele of formele psychosociale interventie van de werknemer in toepassing van hoofdstuk Vbis van de wet, met uitzondering van de prestaties in het kader van de formele psychosociale interventie die volgen op de mededeling van de identiteit van de verzoeker aan de werkgever;

10° het verrichten van het verkennend bedrijfsbezoek en van de periodieke bedrijfsbezoeken met het oog op het opmaken en actualiseren van het beleidsadvies zoals bedoeld in artikel II.3-56;

11° het onder verantwoordelijkheid van een preventieadviseur bedoeld in artikel II.3-36, afleveren van een beleidsadvies over het preventiebeleid van de werkgever, zoals bedoeld in artikel II.3-56;

12° het online beschikbaar houden van een inventaris van de bij de werkgever uitgevoerde prestaties, zoals bedoeld in de artikelen II.3-37 en II.3-38.

§ 2. Voor de werkgever van groep A, B of C die in zijn interne dienst beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, wordt de forfaitaire minimumbijdrage omgezet in preventie-eenheden zoals bepaald in artikel II.3-17, die bij voorrang worden besteed aan de volgende prestaties:

- a) de preventieve handelingen in het kader van het gezondheidstoezicht, evenals het organiseren van het inzage-recht in het gezondheidsdossier, zoals bedoeld in § 1, 3° en 4°;
- b) het uitvoeren van de opdrachten van de preventieadviseur psychosociale aspecten, tenzij de werkgever binnen zijn interne dienst beschikt over een preventieadviseur psychosociale aspecten;

Indien er preventie-eenheden overblijven na het uitvoeren van de prestaties bedoeld in het eerste lid, kunnen deze preventie-eenheden door de werkgever, in overleg met de externe dienst, worden opgenomen onder de vorm van andere prestaties die rechtstreeks verband houden met het preventiebeleid van de onderneming. De overblijvende preventie-eenheden zijn overdraagbaar.

Indien er onvoldoende preventie-eenheden zijn om de in het eerste lid bedoelde prestaties te kunnen leveren, garandeert de externe dienst niettemin dat deze prestaties worden uitgevoerd; in dat geval worden deze prestaties afzonderlijk aangerekend.

§ 3. De werkgever die binnen de interne dienst beschikt over een departement belast met het medisch toezicht, is aan de externe dienst een bijdrage verschuldigd die overeenstemt met de prestaties die uitdrukkelijk en gedetailleerd worden vermeld in de overeenkomst gesloten met toepassing van artikel II.3-13, eerste lid, 1° en 2°.

Art. II.3-17.- § 1. Een preventie-eenheid bedraagt 150 euro.

Preventie-eenheden kunnen door de werkgever worden opgenomen door middel van prestaties door het personeel van de externe dienst zoals bepaald in § 2, of door omzetting van de kostprijs van de prestaties zoals bedoeld in artikel II.3-18.

§ 2. De werkgever kan de preventie-eenheden opnemen door middel van prestaties vanwege de externe dienst met toepassing van de volgende wegingsfactoren, die rekening houden met de gemiddelde kostprijs per door het personeel van een externe dienst gepresteerd uur, bruto uurloonkost, extralegale voordelen en overheadkosten inbegrepen:

- a) 1 preventie-eenheid per gepresteerd uur door een preventieadviseur deskundig op het gebied van arbeidsveiligheid, zoals bedoeld in artikel II.3-30, § 1, eerste lid, 1°;
- b) 1,25 preventie-eenheden per gepresteerd uur door een preventieadviseur-arbeidsarts, zoals bedoeld in artikel II.3-30, § 1, eerste lid, 2°;
- c) 1 preventie-eenheid per gepresteerd uur door een preventieadviseur deskundig op het gebied van de ergonomie, zoals bedoeld in artikel II.3-30, § 1, eerste lid, 3°;
- d) 1 preventie-eenheid per gepresteerd uur door een preventieadviseur deskundig op het gebied van arbeidshygiëne, zoals bedoeld in artikel II.3-30, § 1, eerste lid, 4°;
- e) 1 preventie-eenheid per gepresteerd uur door een preventieadviseur deskundig op het gebied van psychosociale aspecten van de arbeid, zoals bedoeld in artikel II.3-30, § 1, eerste lid, 5°;
- f) 0,75 preventie-eenheden per gepresteerd uur door een persoon die de preventieadviseur bijstaat en die met vrucht een erkende aanvullende vorming tot preventieadviseur van ten minste niveau II beëindigd heeft;
- g) 0,75 preventie-eenheden per gepresteerd uur door een verpleegkundige die de preventieadviseur-arbeidsarts bijstaat.

Art. II.3-18.- Worden beschouwd als aanvulling op de prestaties bedoeld in artikel II.3-16, § 1 en § 2, eerste lid, en kunnen door de externe dienst afzonderlijk aan de werkgever worden aangerekend:

- 1° de technische handelingen in het kader van de opdrachten inzake risicobeheer en die deel uitmaken van de analyse- en expertisemethoden, inzonderheid onderzoeken, controles en metingen die een laboratoriumanalyse vergen;
- 2° de bijkomende technische handelingen in het kader van de opdrachten inzake gezondheidstoezicht die niet door de externe dienst zelf kunnen worden uitgevoerd, inzonderheid de kosten van de analyses, radiologische onderzoeken, gerichte onderzoeken of gerichte functionele tests, die worden aangerekend conform de erelonen die zijn opgenomen in de nomenclatuur van de gezondheidsprestaties, die is opgesteld in uitvoering van artikel 35 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkering, gecoördineerd op 14 juli 1994;
- 3° de reële verplaatsingskosten van de preventieadviseurs en van de personen die hen bijstaan.

Art. II.3-19.- § 1. De volgende prestaties in het kader van de opdrachten inzake risicobeheer worden aangerekend aan 115 euro per gepresteerd uur met toepassing van de wegingsfactoren bedoeld in artikel II.3-17, § 2:

- 1° de prestaties die niet opgenomen zijn in artikel II.3-16, § 1, bij een werkgever van groep C of D die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd;
- 2° de prestaties die worden uitgevoerd na uitputting van de preventie-eenheden bedoeld in artikel II.3-17, bij een werkgever van groep A, B of C die in zijn interne dienst beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd.

§ 2. De volgende prestaties in het kader van de opdrachten inzake gezondheidstoezicht worden aangerekend aan 77,53 euro per prestatie of aan 115 euro per gepresteerd uur met toepassing van de wegingsfactoren bedoeld in artikel II.3-17, § 2:

- 1° de preventieve handelingen in het kader van het gezondheidstoezicht die niet zijn opgenomen in artikel II.3-16, § 1, 3°, bij een werkgever van groep C of D die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd;
- 2° de preventieve handelingen in het kader van het gezondheidstoezicht die afzonderlijk moeten worden aangerekend na uitputting van de preventie-eenheden bedoeld in artikel II.3-17, bij een werkgever van groep A, B of C die in zijn interne dienst beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd.

Art. II.3-20.- De forfaitaire minimumbijdragen worden gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen overeenkomstig de beginselen bepaald door de artikelen 2, 4, 5 en 6, 1° van de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk worden gekoppeld.

Artikel 4 van dezelfde wet, aangevuld met artikel 18, § 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van het concurrentievermogen, voorziet dat enkel de gezuiverde gezondheidsindex in aanmerking mag worden genomen voor de sociale prestaties.

De basisspilindex bedraagt 101,02.

De bedragen in deze afdeling worden elk jaar op 1 januari aangepast aan de spilindex.

Art. II.3-21.- De werkgever stelt de externe dienst schriftelijk in gebreke indien deze dienst de prestaties bedoeld in artikel II.3-16 niet heeft uitgevoerd. Indien de externe dienst kennelijk in gebreke blijft om zijn prestaties alsnog uit te voeren, is de werkgever de forfaitaire minimumbijdrage bedoeld in artikel II.3-15 niet verschuldigd.

Een afschrift van de ingebrekestelling wordt voorgelegd aan het adviescomité bedoeld in artikel II.3-22, volgens de modaliteiten bepaald in het kwaliteitshandboek van de externe dienst.

Hoofdstuk IV.- De organisatie van de externe dienst

Art. II.3-22.- Binnen de externe dienst wordt een adviescomité opgericht dat paritair is samengesteld uit leden die de werkgevers vertegenwoordigen die de vereniging vormen, en uit leden die de werknemers van de werkgevers waarmee een overeenkomst werd gesloten, vertegenwoordigen.

De leden die de werknemers vertegenwoordigen worden aangeduid door de werknemersorganisaties die vertegenwoordigd zijn in de Hoge Raad.

Deze leden worden aangeduid voor een termijn van vier jaar en zijn herbenoembaar.

Hun aantal mag niet lager zijn dan drie en niet hoger dan vijf.

De leden die de werkgevers vertegenwoordigen worden aangeduid door de werkgeversorganisaties die vertegenwoordigd zijn in de Hoge Raad, en het aantal van deze leden mag niet hoger zijn dan het aantal van de leden die de werknemers vertegenwoordigen.

Eén van de leden van het adviescomité neemt het voorzitterschap op.

Voor elk lid van het adviescomité wordt een plaatsvervanger aangeduid die het werkend lid vervangt wanneer dit verhinderd is.

In geval van onenigheid omtrent de aanduiding van de leden die de werkgevers vertegenwoordigen of van de leden die de werknemers vertegenwoordigen, beslist de Vaste Operationele Commissie.

Het adviescomité stelt een huishoudelijk reglement op waarin ten minste de nadere regels zijn opgenomen betreffende het vereiste aanwezigheidsquorum om rechtsgeldig te kunnen vergaderen evenals de wijze waarop wordt vastgesteld dat een akkoord werd bereikt.

Art. II.3-23.- Onverminderd de bepalingen van de artikelen II.3-26, II.3-28 en II.3-32, is het adviescomité, in verband met de organisatie en het beheer van de externe dienst, bevoegd voor de volgende domeinen:

- 1° de jaarrekeningen en de begroting van de externe dienst;
- 2° de toepassing van de principes van integrale kwaliteitszorg en het kwaliteitssysteem bedoeld in artikel II.3-7, § 3, eerste lid;
- 3° de samenstelling van de afdelingen in verhouding tot het aantal preventieadviseurs en hun deskundigheid;
- 4° de verdeling van de taken tussen de preventieadviseurs en de personen die hen bijstaan;
- 5° de minimale prestaties die moeten worden uitgevoerd bij de werkgevers met wie de overeenkomst is gesloten, in functie van de kenmerken van deze werkgevers;
- 6° de aanduiding, de vervanging of de verwijdering van de preventieadviseurs en de personen die hen bijstaan;
- 7° de aanwending van de inkomsten van de externe dienst;
- 8° de trimestriële opvolging van de activiteiten van de externe dienst met inbegrip van de prestaties;

9° de jaarlijkse activiteitenverslagen van de externe dienst;

10° de hernieuwing van de erkenning van de externe dienst.

Het adviescomité geeft een advies over de domeinen bedoeld in het eerste lid, 1° en 7° tot 10°.

Het geeft een voorafgaand akkoord over de criteria van intern beleid inzake de domeinen bedoeld in het eerste lid, 2° tot 6°.

Op vraag van minstens drie leden van het adviescomité verschaft de raad van bestuur of de persoon belast met de leiding van de dienst het adviescomité het geheel van informatie en documenten die het nodig acht voor het volbrengen van de opdrachten inzake de domeinen bedoeld in het eerste lid.

Indien geen akkoord wordt bereikt, vraagt het adviescomité of de raad van bestuur het advies van de met het toezicht belaste ambtenaar, na de Vaste Operationele Commissie hierover te hebben ingelicht.

Deze ambtenaar hoort de betrokken partijen en poogt de standpunten te verzoenen.

Indien geen verzoening wordt bereikt, verstrekt de met het toezicht belaste ambtenaar een advies waarvan per aangetekend schrijven kennis wordt gegeven aan de raad van bestuur.

De kennisgeving wordt geacht ontvangen te zijn de derde werkdag na de afgifte van de brief aan de post.

De raad van bestuur stelt het adviescomité in kennis van het advies van de met het toezicht belaste ambtenaar binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst van de kennisgeving, vooraleer hij de beslissing neemt.

Art. II.3-24.- Om de opdrachten bedoeld in artikel II.3-23 te vervullen, vergadert het adviescomité driemaandelijks.

Ten minste één maand voor de datum van elk van die vergaderingen, zendt de persoon belast met de leiding van de dienst aan de leden een verslag betreffende de afgelopen periode, dat betrekking heeft op de activiteiten van de dienst en in voorkomend geval, op alle vraagstukken met betrekking tot de organisatie en het beheer van de dienst, evenals op de toestand van het personeel.

De persoon belast met de leiding van de dienst stelt zelf dit verslag voor. Hij wordt bijgestaan door de preventieadviseurs die de afdelingen van de dienst leiden.

Dit verslag stemt overeen met het model vastgesteld door de Minister.

Op het einde van elk dienstjaar legt de voorzitter van de raad van bestuur de jaarrekeningen van de dienst, waaraan het schriftelijk verslag van de bedrijfsrevisor is toegevoegd, voor aan het adviescomité.

De met het toezicht belaste ambtenaren worden tijdig op de hoogte gebracht door de voorzitter van de raad van bestuur van de datum, het uur en de plaats van de vergaderingen van het adviescomité. Zij kunnen ambtshalve deelnemen aan deze vergaderingen en er gehoord worden op hun vraag. Alle informatie die zij in het kader van hun opdrachten wensen te ontvangen, wordt hen verstrekt.

Art. II.3-25.- Binnen de externe dienst wordt een persoon aangeduid die belast is met de leiding en het beheer van de dienst en die de eindverantwoordelijkheid voor deze leiding en dat beheer draagt.

Deze persoon moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° het bewijs leveren dat hij deskundig is op één van de gebieden bedoeld in artikel II.3-29, door de voorwaarden bedoeld in artikel II.3-30 na te leven;
- 2° beschikken over een aangepaste wetenschappelijke en beroepservaring om de externe dienst met de nodige deskundigheid te kunnen leiden;
- 3° met de externe dienst verbonden zijn door middel van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd;
- 4° een voltijdse activiteit uitoefenen binnen de externe dienst.

De voorwaarde bedoeld in het tweede lid, 1° is niet van toepassing op de persoon, belast met de leiding of met het beheer van de externe dienst die deze functie sinds drie jaar uitoefende op 1 januari 2002 onder voorbehoud van een voorafgaandelijk akkoord van het adviescomité, ten laatste bekomen op 1 januari 2003. Deze persoon dient houder te zijn van een universitair eindexamen of van een eindexamen van hoger onderwijs van universitair niveau.

Art. II.3-26.- De persoon belast met de leiding van de externe dienst heeft inzonderheid de volgende opdrachten:

- 1° de activiteiten van de verschillende afdelingen waaruit de externe dienst bestaat, coördineren;
- 2° er over waken dat de opdrachten van de externe dienst die bij een werkgever worden uitgevoerd, worden verricht in samenwerking met de interne dienst van de werkgever;
- 3° zorgen voor de uitwerking en waken over de toepassing van de principes van integrale kwaliteitszorg of van het kwaliteitssysteem van toepassing in de externe dienst;
- 4° een jaarverslag over de werking van de externe dienst opstellen;
- 5° op schriftelijke wijze een preventieadviseur aanduiden die:
  - a) in overleg met de interne dienst de lijst opstelt van de aanvullende opdrachten en taken die door de externe dienst moeten of zullen worden verricht overeenkomstig de bepalingen van de artikelen II.1-7 tot II.1-10;
  - b) de overeenkomst voorbereidt die met de werkgever, overeenkomstig artikel II.3-13, zal worden gesloten.
- 6° voorstellen doen aan de raad van bestuur wat de materiële, technische en wetenschappelijke middelen betreft, die nodig zijn voor het vervullen van de opdrachten van de externe dienst.

De persoon belast met de leiding van de externe dienst is uitsluitend tegenover de raad van bestuur verantwoording verschuldigd voor zijn activiteiten in verband met de leiding van de dienst.

Art. II.3-27.- § 1. De externe dienst bestaat uit twee afdelingen, namelijk een afdeling belast met risicobeheersing die multidisciplinair is samengesteld en een afdeling belast met het medisch toezicht.

§ 2. De externe dienst is samengesteld uit preventieadviseurs die kunnen worden bijgestaan door verpleegkundigen die houder zijn van een graduaatsdiploma, door sociaal assistenten of door personen die met vrucht een erkende cursus van aanvullende vorming van ten minste niveau II hebben beëindigd.

Deze personen die de externe dienst aanvullen, oefenen hun activiteiten uit onder de verantwoordelijkheid van de preventieadviseurs die zij bijstaan.

§ 3. De persoon belast met de leiding van een afdeling draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten van de afdeling.

Art. II.3-28.- De afdeling belast met risicobeheersing wordt geleid door een ingenieur die met vrucht een erkende cursus van aanvullende vorming van niveau I heeft beëindigd en die:

- 1° hetzij academisch gevormd is;
- 2° hetzij industrieel ingenieur is en die het bewijs levert van een nuttige beroepservaring van tien jaar in verband met de preventie en bescherming op het werk.

De preventieadviseur belast met het beheer van deze afdeling is uitsluitend tegenover de met de leiding van de dienst belaste persoon verantwoording verschuldigd voor zijn werkzaamheden in verband met de leiding, het beheer en de organisatie van de afdeling.

De personen die deel uitmaken van deze afdeling oefenen hun functies uit onder de verantwoordelijkheid van deze preventieadviseur.

Art. II.3-29.- De afdeling belast met risicobeheersing bestaat uit preventieadviseurs die deskundig zijn op het gebied van:

- 1° de arbeidsveiligheid;
- 2° de arbeidsgeneeskunde;
- 3° de ergonomie;
- 4° de arbeidshygiëne;
- 5° de psychosociale aspecten van de arbeid waaronder geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

Art. II.3-30.- § 1. Een preventieadviseur is deskundig op één van de in artikel II.3-29 bedoelde gebieden, indien hij aan de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° wat de arbeidsveiligheid betreft, academisch gevormd ingenieur of industrieel ingenieur zijn, en het bewijs leveren dat hij met vrucht een aanvullende vorming van niveau I bepaald in artikel II.4-3 heeft beëindigd;
- 2° wat de arbeidsgeneeskunde betreft, de houder van een diploma van arts die bovendien:
  - a) ofwel houder is van een diploma dat toelaat de arbeidsgeneeskunde te beoefenen;

- b) ofwel houder is van de titel van specialist in de arbeidsgeneeskunde;
  - c) ofwel geslaagd is in de theoretische vorming voor het behalen van de titel van specialist in de arbeidsgeneeskunde, waarin de kennis vereist in de multidisciplinaire basisvorming is begrepen, en die titel behaalt ten laatste binnen de drie jaar die er op volgen;
- 3° wat betreft de ergonomie, de houder van een master diploma van een universiteit of van een master diploma van hoger onderwijs op universitair niveau en die:
- a) het bewijs levert met vrucht een multidisciplinaire basisvorming en een module specialisatie ergonomie te hebben beëindigd als bedoeld in artikel II.4-22, § 1, 1°;
  - b) bovendien minstens drie jaar nuttige praktische ervaring bewijst;
- 4° wat betreft de arbeidshygiëne, de houder van een master diploma van een universiteit of van een master diploma van hoger onderwijs op universitair niveau en die:
- a) het bewijs levert met vrucht een multidisciplinaire basisvorming en een module specialisatie arbeidshygiëne te hebben beëindigd als bedoeld in artikel II.4-22, § 1, 2°;
  - b) bovendien minstens drie jaar nuttige praktische ervaring bewijst;
- 5° wat de psychosociale aspecten van de arbeid betreft, de houder van een einddiploma van een universiteit of van een einddiploma van hoger onderwijs op universitair niveau waarvan het curriculum een belangrijk aandeel psychologie en sociologie bevat en met daarboven reeds een eerste specialisatie in de domeinen van arbeid en organisatie en die:
- a) het bewijs levert met vrucht een multidisciplinaire basisvorming en een module specialisatie psychosociale aspecten van het werk te hebben beëindigd als bedoeld in artikel II.4-22, § 1, 3°;
  - b) bovendien vijf jaar nuttige praktische ervaring bewijst.

De in het eerste lid, 3°, 4° en 5° bedoelde personen die met vrucht de specialisatiemodules hebben beëindigd, kunnen hun activiteiten uitoefenen onder de verantwoordelijkheid van een preventieadviseur van de desbetreffende discipline, teneinde de vereiste beroepservaring te verwerven.

De personen die in toepassing van de bepalingen van kracht vóór 1 januari 2004 de functie van preventieadviseur deskundig op gebied van psychosociale aspecten van de arbeid uitoefenden in een erkende externe dienst, mogen deze functie blijven vervullen op voorwaarde dat zij zich er toe verbinden om de specialisatiemodules, bedoeld in het eerste lid, 5° met vrucht te beëindigen vóór 1 januari 2008.

Evenwel mogen de in het derde lid bedoelde personen die beschikken over één van de einddiploma's bedoeld in het eerste lid, 5°, de functie blijven vervullen, zonder de voormelde specialisatiemodules te volgen, indien zij vóór 1 januari 2004 met vrucht een aanvullende vorming van niveau I hebben beëindigd of deze vorming hebben aangevat en op voorwaarde dat zij het bewijs leveren dat zij gedurende ten minste duizend uren per jaar de desbetreffende discipline beoefenen.

§ 2. De personen die vóór 1 januari 2013 door een erkende externe dienst werden aangeworven in de disciplines bedoeld in § 1, 3° of 4°, en die niet voldoen aan de voorwaarden be-

doeld in § 1, mogen hun functie verder vervullen voor de betrokken discipline voor zover zij kunnen aantonen dat zij:

- a) minstens zes jaar ervaring hebben in de disciplines ergonomie of arbeidshygiëne in een erkende externe dienst en in deze periode minstens duizend uren per jaar gepresteerd hebben in hun discipline;
- b) een vorming op universitair niveau bezitten in de disciplines ergonomie of arbeidshygiëne;
- c) een voldoende kennis bezitten van de juridische en sociale aspecten van welzijn op het werk in België.

De in het eerste lid, a) en b) bedoelde voorwaarden zijn niet van toepassing op de personen werkzaam in een erkende externe dienst die beschikken over een geldige erkenning als Europees ergonoom volgens de HETPEP criteria (Harmonising European Training Programs for the Ergonomics Profession) verleend door de commissie BREE (Belgian Registration European Ergonomics) van de Belgian Ergonomics Society (BES).

§ 3. De personen die vóór 1 januari 2004 door een erkende externe dienst werden aangeworven in de disciplines bedoeld in § 1, 3° of 4°, en die niet voldoen aan de voorwaarden bedoeld in de §§ 1 of 2, kunnen een aanvraag voor regularisatie indienen bij de leidend ambtenaar HUA die, na unaniem advies van de Vaste Operationele Commissie, beslist of de ingeroepen kwalificaties tenminste gelijkwaardig zijn aan deze die vereist zijn in § 1, 3° of 4°.

Art. II.3-31.- Bij de uitoefening van eenzelfde opdracht inzake risicobeheersing mag één enkele preventieadviseur tezelfdertijd niet meer dan twee disciplines vertegenwoordigen.

In elk geval mag de discipline inzake arbeidsveiligheid en deze inzake arbeidsgeneeskunde nooit door één en dezelfde persoon beoefend worden.

Art. II.3-32.- De afdeling belast met het medisch toezicht wordt geleid door een preventieadviseur-arbeidsarts die beantwoordt aan de voorwaarden bedoeld in artikel II.3-30, eerste lid, 2°.

Deze preventieadviseur-arbeidsarts is uitsluitend tegenover de met de leiding van de dienst belaste persoon verantwoording verschuldigd voor zijn werkzaamheden in verband met de leiding, het beheer en de organisatie van de afdeling.

Op deze preventieadviseur-arbeidsarts zijn de bijzondere regels bepaald in de artikelen I.4-17, I.4-18, I.4-22 en I.4-24 van toepassing.

Art. II.3-33.- De afdeling belast met het medisch toezicht bestaat uit preventieadviseurs-arbeidsartsen die bijgestaan worden door verplegend personeel en administratief personeel.

De personen die deel uitmaken van deze afdeling oefenen hun functies uit onder de verantwoordelijkheid van de in artikel II.3-32 bedoelde preventieadviseur-arbeidsarts.

Op de preventieadviseurs-arbeidsartsen zijn de bijzondere regels bepaald in de artikelen I.4-17, I.4-18, I.4-22 en I.4-24 van toepassing.

Tijdens de opdrachten die bij de werkgevers worden uitgevoerd in het kader van het gezondheidstoezicht, wordt de preventieadviseur-arbeidsarts uitsluitend bijgestaan door personeel dat deel uitmaakt van de afdeling belast met het medisch toezicht.

Voor specifieke prestaties van medische aard opgelegd door de wet en de codex moet de preventieadviseur-arbeidsarts beroep doen op specifiek gekwalificeerd personeel zoals bepaald in deze codex. Dit personeel behoort al dan niet tot de afdeling belast met het medisch toezicht.

Art. II.3-34.- § 1. Onverminderd de bepalingen van de artikelen II.3-27 en II.3-29 wordt het aantal en de deskundigheid van de preventieadviseurs die deel uitmaken van de afdeling risicobeheersing, en van de preventieadviseurs-arbeidsartsen evenals van het verplegend en administratief personeel, die moeten worden verbonden aan de externe dienst, bepaald, rekening houdend met de eisen die gesteld worden aan de prestaties te verrichten bij elke werkgever die een overeenkomst gesloten heeft met de externe dienst en rekening houdend met het feit dat hun opdrachten te allen tijde volledig en efficiënt moeten worden vervuld.

§ 2. Het minimum aantal preventieadviseurs wordt berekend volgens de volgende verdeling van hun prestaties:

1° voor de prestaties van een preventieadviseur-arbeidsarts, gemiddeld:

- a) een uur per werknemer die verplicht onderworpen is aan gezondheidstoezicht;
- b) twintig minuten per jongere op het werk bedoeld in artikel X.3-12;
- c) twintig minuten per werknemer die blootstaat aan arbeidsdruk, zoals gedefinieerd in artikel I.4-1, § 2, 3°, b);

2° voor de prestaties van de preventieadviseurs die deel uitmaken van de afdeling risicobeheersing, gemiddeld tien minuten per werknemer geteld onder de personeelsleden.

§ 3. De uren die gepresteerd worden door de preventieadviseurs-arbeidsartsen voor de werknemers die onderworpen zijn aan het gezondheidstoezicht, worden als volgt verdeeld:

- 1° vijfenveertig minuten per werknemer worden gewijd aan de opdrachten bedoeld in artikel II.1-5;
- 2° vijftien minuten per werknemer worden gewijd aan de uitvoering van de opdrachten bedoeld in artikel II.1-4 in samenwerking met de preventieadviseurs van andere disciplines en die deel uitmaken van de afdeling risicobeheersing.

Art. II.3-35.- Onder prestaties van een preventieadviseur wordt verstaan, het geheel van activiteiten die deze preventieadviseur moet verrichten teneinde de activiteiten toegewezen aan de externe dienst te allen tijde volledig en doeltreffend te kunnen verwezenlijken.

De verplaatsingen die de preventieadviseurs moeten doen om zich naar de verschillende werkgevers die aangesloten zijn bij de externe dienst te begeven, behoren niet tot deze prestaties.

Deze prestaties houden bovendien rekening met de tijd die wordt besteed aan studies en onderzoek dat nodig is om deze opdrachten integraal en gewetensvol te vervullen.

Art. II.3-36.- De externe dienst is dermate georganiseerd dat de verschillende opdrachten van die dienst bij eenzelfde werkgever steeds worden vervuld door dezelfde ploeg van preventieadviseurs.

De naam van de preventieadviseur of van de preventieadviseurs wordt meegedeeld door de werkgever aan het Comité en aan de werknemers overeenkomstig de bepaling in artikel I.2-17.

Art. II.3-37.- De externe dienst houdt voor de werkgever op elektronische wijze een inventaris bij van alle uitgevoerde prestaties, die door de werkgever te allen tijde online kan worden geraadpleegd.

Deze inventaris bevat per prestatie de volgende gegevens:

- 1° de datum van de prestatie;
- 2° de naam van de persoon bedoeld in artikel II.3-17, § 2 die de prestatie heeft uitgevoerd, evenals zijn deskundigheid;
- 3° een beschrijving van de prestatie met, in voorkomend geval, de aanduiding van de reglementaire bepaling die ze oplegt;
- 4° de verwijzing naar het kwaliteitshandboek;
- 5° de adviezen en besluiten;
- 6° al naargelang het geval, de eisen opgelegd door de specifieke methodes die bij het uitvoeren van de prestatie werden gebruikt;
- 7° voor de werkgevers bedoeld in artikel II.3-16, § 2, de kostprijs uitgedrukt in preventie-eenheden zoals bedoeld in artikel II.3-17, § 1, teneinde het saldo te kunnen berekenen.

Art. II.3-38.- De werkgever brengt het Comité op regelmatige tijdstippen, en telkens wanneer het Comité er om verzoekt, op de hoogte van de inhoud van de inventaris, bedoeld in artikel II.3-37.

De met het toezicht belaste ambtenaren kunnen de inventaris inkijken telkens zij erom verzoeken.

Art. II.3-39.- De externe dienst stelt een jaarverslag op waarvan de inhoud wordt bepaald door de Minister.

Dit jaarverslag wordt voorgelegd aan de raad van bestuur van de vereniging, en aan het adviescomité en de algemene directie HUA, en wordt ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaar.

Hoofdstuk V.- Het statuut van de preventieadviseurs

Art. II.3-40.- De raad van bestuur van de externe dienst duidt de preventieadviseurs of hun tijdelijke plaatsvervangers aan, vervangt hen of verwijdert hen uit hun functie na voorafgaand akkoord van de leden die de werkgevers vertegenwoordigen en van de leden die de werknemers vertegenwoordigen in het adviescomité.

De raad van bestuur vraagt, indien geen akkoord wordt bereikt, het advies van de met het toezicht belaste ambtenaar.

De procedure bedoeld in artikel II.3-23, vijfde tot achtste lid is van toepassing.

Art. II.3-41.- Bij toepassing van artikel 43 van de wet, vervullen de preventieadviseurs hun opdrachten in volledige onafhankelijkheid ten overstaan van de werkgevers en de werknemers bij wie zij hun opdrachten uitvoeren evenals ten overstaan van de raad van bestuur.

De meningsverschillen betreffende de werkelijkheid van de onafhankelijkheid en betreffende de bekwaamheid van de preventieadviseurs worden op verzoek van één van de betrokken partijen onderzocht door de met het toezicht belaste ambtenaar.

Deze ambtenaar hoort de betrokken partijen en poogt de standpunten te verzoenen.

Indien geen verzoening wordt bereikt, verstrekt hij een advies waarvan per aangetekend schrijven kennis wordt gegeven aan de betrokken partijen, de raad van bestuur en het adviescomité.

De kennisgeving wordt geacht ontvangen te zijn de derde werkdag na de afgifte van de brief aan de post.

Art. II.3-42.- De werkgever verzoekt de raad van bestuur de preventieadviseur te vervangen, wanneer deze preventieadviseur die bij deze werkgever opdrachten uitvoert overeenkomstig artikel II.3-36 niet langer het vertrouwen geniet van de werknemers en indien alle werknemersvertegenwoordigers in het Comité hierom verzoeken.

De raad van bestuur vervangt de preventieadviseur en licht het adviescomité en de werkgever hierover in.

Art. II.3-43.- De preventieadviseurs worden betaald door de raad van bestuur van de externe dienst.

Hoofdstuk VI.- De erkenning van de externe dienst

Art. II.3-44.- § 1. De aanvraag tot erkenning of tot hernieuwing van de erkenning wordt gericht tot de Minister.

§ 2. Bij deze aanvraag dienen de volgende documenten en inlichtingen te worden gevoegd:

- 1° een kopie van de statuten van de externe dienst;
- 2° een organigram betreffende de structuur van de dienst en de lijst van personen werkzaam in de dienst;
- 3° een kopie van de erkenning verleend door de Gemeenschappen aan de afdeling belast met het medisch toezicht;
- 4° naam en voornaam van de persoon belast met de leiding van de dienst, zijn kwalificaties en beroepservaring;
- 5° naam en voornaam van de preventieadviseur belast met de leiding van de afdeling belast met risicobeheersing en zijn kwalificaties;
- 6° naam en voornaam van de preventieadviseur-arbeidsarts belast met de leiding van de afdeling belast met het medisch toezicht en zijn kwalificaties;
- 7° naam en voornaam van de preventieadviseurs bedoeld in artikel II.3-30, evenals hun kwalificaties en, in voorkomend geval, hun beroepservaring;

8° de verklaring waarbij de externe dienst zich ertoe verbindt de principes van integrale kwaliteitszorg toe te passen of een afschrift van het certificaat bedoeld in artikel II.3-7, § 3, derde lid; in geval van gegronde twijfel over de waarachtigheid van de voorgelegde of opgestuurde kopie van dit laatste document dient de in artikel 508, § 2 en § 3, van de programmawet van 22 december 2003 voorziene procedure te worden nageleefd;

9° een inventaris van de materiële middelen.

§ 3. De Minister of de met het toezicht belaste ambtenaar kan alle andere relevante inlichtingen of documenten vragen die hij nodig acht.

Indien de externe dienst de gevraagde inlichtingen of documenten niet verstrekt binnen twee maanden vanaf de datum van de vraag, wordt de erkenning ambtshalve geweigerd. Deze beslissing wordt door de algemene directie HUA per aangetekend schrijven ter kennis gebracht van de externe dienst.

Art. II.3-45.- § 1. De erkenningsaanvraag wordt onderzocht door de met het toezicht belaste ambtenaar op basis van de stukken van het dossier, in voorkomend geval aangevuld met de informatie en documenten verstrekt in toepassing van artikel II.3-44, § 3, eerste lid.

§ 2. Zodra het dossier volledig is, verricht de met het toezicht belaste ambtenaar een onderzoek ter plaatse en stelt een verslag op.

§ 3. Het dossier en het verslag worden voorgelegd aan de Vaste Operationele Commissie die binnen drie maanden na de overzending van die documenten een advies aan de Minister bezorgt.

Art. II.3-46.- § 1. De Minister beslist om de erkenning al dan niet toe te kennen.

De Minister verleent de erkenning bij wege van ministerieel besluit.

Dit besluit kan in voorkomend geval de voorwaarden concretiseren betreffende:

- 1° de inhoud en de toepassing van het kwaliteitssysteem, zoals opgelegd door artikel II.3-7;
- 2° het vereiste minimum aantal preventieadviseurs, evenals hun diplomaveren en vormingsniveau;
- 3° de uitvoering van de opdrachten van de externe dienst, inzonderheid wat betreft het aantal bezoeken aan de arbeidsplaatsen, het gezondheidstoezicht en het bijwonen van vergaderingen van Comités.

De erkenning kan in voorkomend geval worden beperkt tot de opdrachten die het voorwerp zijn van de bestaande overeenkomsten voor een periode bepaald door de Minister.

§ 2. De erkenning wordt verleend voor een termijn van vijf jaar.

De erkenning kan worden verleend voor een kortere termijn:

- 1° bij een eerste erkenningsaanvraag voor een nieuw op te richten externe dienst;
- 2° bij een erkenningsaanvraag door een externe dienst waarvan de erkenning was geweigerd in de zin van § 1, eerste lid;

3° bij een erkenningsaanvraag van een externe dienst waarvan de erkenning is verkort of ingetrokken in overeenstemming met artikel II.3-50, § 3, 2° of 3°.

§ 3. De gemotiveerde beslissing wordt bij aangetekend schrijven ter kennis gebracht van de externe dienst.

§ 4. De Vaste Operationele Commissie wordt ingelicht over de gemotiveerde beslissing van de Minister.

Art. II.3-47.- § 1. Uiterlijk één jaar voor het verstrijken van de termijn van erkenning vraagt de externe dienst de hernieuwing van de erkenning aan bij de Minister.

In geval van een erkenning van maximum twee jaar kan de Minister een kortere termijn toestaan voor het indienen van de aanvraag tot hernieuwing van de erkenning.

§ 2. Bij de aanvraag tot hernieuwing van de erkenning dienen de volgende documenten en inlichtingen te worden gevoegd:

- 1° de wijzigingen aangebracht in de bij artikel II.3-44, § 2 bedoelde documenten en inlichtingen tijdens de afgelopen erkenningstermijn;
- 2° een financieel verslag over de werking van de externe dienst tijdens de afgelopen erkenningstermijn;
- 3° een verslag over de organisatie en de werking van de externe dienst en over de opdrachten verricht tijdens de afgelopen erkenningstermijn;
- 4° een kwaliteitshandboek of een afschrift van het certificaat bedoeld in artikel II.3-7, § 3, derde lid. In geval van gegronde twijfel over de waarachtigheid van de voorgelegde of opgestuurde kopie van dit laatste document dient de in artikel 508, § 2 en § 3, van de programmawet van 22 december 2003 voorziene procedure te worden nageleefd.

§ 3. De Minister of de met het toezicht belaste ambtenaar kan alle andere relevante inlichtingen of documenten vragen die hij nodig acht.

Indien de externe dienst de gevraagde inlichtingen of documenten niet verstrekt binnen twee maanden vanaf de datum van de vraag, wordt de hernieuwing van de erkenning ambtshalve geweigerd. Deze beslissing wordt door de algemene directie HUA per aangetekend schrijven ter kennis gebracht van de externe dienst.

§ 4. Het onderzoek van de aanvraag tot hernieuwing van de erkenning gebeurt overeenkomstig artikel II.3-45.

§ 5. De beslissing over de hernieuwing van de erkenning gebeurt overeenkomstig artikel II.3-46.

Art. II.3-48.- Alle kennisgevingen die gebeuren in toepassing van de bepalingen van dit hoofdstuk worden geacht ontvangen te zijn de derde werkdag na de afgifte aan de post van het aangetekend schrijven.

Art. II.3-49.- De erkende externe diensten zijn ertoe gehouden, op eigen initiatief, de volgende inlichtingen en documenten te verstrekken aan de algemene directie HUA:

- 1° elke wijziging van hun statuten;

- 2° elke wijziging in de organisatie, de beschikbare middelen en het kwaliteitsbeleid dat van aard is de naleving van de voorwaarden van deze titel te beïnvloeden;
- 3° elke indienstneming of vervanging van een preventieadviseur al dan niet belast met de leiding van een dienst of een afdeling;
- 4° de in artikel II.3-10 bedoelde tariefregeling;
- 5° het in artikel II.3-39 bedoelde jaarverslag;
- 6° de begroting evenals de in artikel II.3-24, vijfde lid bedoelde jaarrekeningen;
- 7° elke intrekking of verval van het in artikel II.3-7, § 3, derde lid, bedoelde certificaat.

De in het eerste lid, 5° en 6° bedoelde documenten moeten uiterlijk op 30 juni van het daaropvolgende jaar worden overgezonden.

Deze documenten worden ter beschikking gehouden van de Vaste Operationele Commissie.

Art. II.3-50.- § 1. De erkende externe diensten zijn ertoe gehouden, op verzoek van de met het toezicht belaste ambtenaar, alle documenten of inlichtingen te verstrekken die betrekking hebben op hun activiteiten of hun werking of die noodzakelijk zijn voor het toezicht op de naleving van deze titel.

§ 2. Indien de met het toezicht belaste ambtenaren vaststellen dat de externe dienst niet meer voldoet aan de bepalingen van deze titel, of de voorwaarden opgelegd in het erkenningsbesluit niet naleeft, kunnen zij een termijn vaststellen waarbinnen de externe dienst die nagekomen moet zijn.

Wanneer de externe dienst houder is van het certificaat bedoeld in artikel II.3-7, § 3, derde lid, stelt de algemene directie HUA de certificatie-instelling die het kwaliteitssysteem van de externe dienst gecertificeerd heeft, in kennis van alle vaststellingen die relevant zijn voor de certificatie.

§ 3. Indien de externe dienst zich niet in regel heeft gesteld na verloop van de in § 2 bedoelde termijn, of wanneer de algemene directie HUA vaststelt dat het in artikel II.3-7, § 3, derde lid bedoelde certificaat door de certificatie-instelling ingetrokken, niet hernieuwd of niet uitgereikt is, kan de Minister op grond van een omstandig verslag van de met het toezicht belaste ambtenaar, en na advies van de Vaste Operationele Commissie dat verstrekt wordt overeenkomstig artikel II.3-45, § 3 beslissen tot:

- 1° hetzij het beperken van de erkenning tot de opdrachten die het voorwerp zijn van de bestaande overeenkomsten voor een periode die hij vaststelt;
- 2° hetzij het beperken van de verleende erkenning tot een kortere termijn dan de oorspronkelijk voorziene termijn van de erkenning;
- 3° hetzij het intrekken van de erkenning.

§ 4. De beslissingen genomen in uitvoering van § 2 en § 3 worden, met opgave van de redenen, aan de betrokken externe dienst betekend bij een ter post aangetekende brief.

De Vaste Operationele Commissie wordt eveneens van deze gemotiveerde beslissingen op de hoogte gesteld.

Art. II.3-51.- De Vaste Operationele Commissie heeft als opdracht:

- 1° advies te verstrekken over de aanvragen tot erkenning, de aanvragen tot hernieuwing van de erkenning, de aanvragen tot uitbreiding van de territoriale bevoegdheid en de aanvragen tot uitbreiding van de sectorale bevoegdheid;
- 2° adviezen en voorstellen te formuleren over de erkenningsvoorwaarden, inzonderheid wat de principes van integrale kwaliteitszorg betreft;
- 3° de jaarverslagen en financiële verslagen die door de externe dienst worden opgesteld te onderzoeken.

Hoofdstuk VII.- Specifieke opdrachten van de externe dienst

Art. II.3-52.- Zo snel mogelijk en uiterlijk binnen de 2 maanden na het sluiten van de overeenkomst bedoeld in artikel II.3-13, bezorgt de externe dienst aan de werkgever die behoort tot groep C of D, die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht de aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, de algemene informatie die betrekking heeft op:

- 1° de specifieke gevaren die verbonden zijn aan de sector en/of aan de activiteiten van de onderneming, op basis van de beschikbare informatie;
- 2° de aan 1° verbonden goede praktijken en preventiemaatregelen, evenals praktische hulpmiddelen en tools die de werkgever kunnen helpen bij het ontwikkelen van een doeltreffend preventiebeleid;
- 3° de prestaties waarop de werkgever recht heeft conform artikel II.3-16, § 1, en in het bijzonder over het beleidsadvies en hoe het kan worden geraadpleegd, bij voorkeur op elektronische wijze;
- 4° de werking van de elektronische inventaris bedoeld in artikel II.3-37 zodat de werkgever deze kan raadplegen.

Deze informatie maakt deel uit van het beleidsadvies zoals bedoeld in artikel II.3-56.

Art. II.3-53.- § 1. De externe dienst brengt op regelmatige basis een bedrijfsbezoek bij alle aangesloten werkgevers.

In functie van de risico's en de grootte van de onderneming, worden deze bedrijfsbezoeken uitgevoerd door een preventieadviseur bedoeld in artikel II.3-36, of onder de verantwoordelijkheid van een preventieadviseur, door een persoon die de preventieadviseur bijstaat en die met succes een erkende aanvullende vorming niveau II heeft gevolgd. Deze persoon is vertrouwd met de specifieke risico's en preventiemaatregelen in de sector.

§ 2. Wanneer tijdens een bedrijfsbezoek wordt vastgesteld dat er in de onderneming specifieke risico's aanwezig zijn die de tussenkomst van een preventieadviseur met een specifieke deskundigheid noodzakelijk maken, wordt dit zowel aan de werkgever en zijn interne dienst, als aan de externe dienst doorgegeven met het oog op verdere opvolging.

§ 3. Elk bedrijfsbezoek omvat in elk geval een rondgang van de arbeidsplaatsen, samen met de werkgever en een preventieadviseur van de interne dienst.

De externe dienst bezorgt aan de werkgever een verslag van het bedrijfsbezoek waarin de vaststellingen gedaan tijdens het bedrijfsbezoek zo concreet en duidelijk mogelijk worden weergegeven, desgevallend ondersteund door beeldmateriaal.

De externe dienst informeert de werkgever en de preventieadviseur van de interne dienst over de timing van het volgende bedrijfsbezoek en van andere opdrachten en taken, inzonderheid wat betreft het gezondheidstoezicht.

Art. II.3-54.- § 1. Het verkennend bedrijfsbezoek vindt plaats:

1° binnen 12 maanden na het sluiten van de overeenkomst bedoeld in artikel II.3-13 voor de werkgevers die behoren tot tariefgroep 1 of 2;

2° binnen 6 maanden na het sluiten van de overeenkomst bedoeld in artikel II.3-13 voor de werkgevers die behoren tot de tariefgroep 3, 4 of 5.

§ 2. Voor werkgevers met arbeidsplaatsen die geografisch verspreid en/of tijdelijk zijn, zoals vestigingen of werven, bestaat het verkennend bedrijfsbezoek uit een bezoek aan de hoofdzetel, aangevuld met een bezoek aan één of meerdere type-arbeidsplaatsen die worden voorgesteld door de werkgever en een preventieadviseur van de interne dienst.

§ 3. Voor de werkgever die behoort tot groep C of D, die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht de aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, beoogt het verkennend bedrijfsbezoek, als onderdeel van de actieve medewerking aan de risicoanalyse, ten minste een aanvulling van het beleidsadvies met de volgende elementen:

1° de identificatie van de in de onderneming aanwezige gevaren in alle domeinen van welzijn op het werk;

2° het in kaart brengen en wegen van de aanwezige risico's en het voorstellen van de 5 prioritaire risico's in de onderneming;

3° het formuleren van aanbevelingen en/of het voorstellen van concrete en specifiek op de onderneming afgestemde preventiemaatregelen om de prioritaire risico's doeltreffend aan te pakken;

4° te adviseren voor welke functies en/of werkposten gezondheidstoezicht nodig is.

§ 4. Voor de werkgever die behoort tot groep A, B of C die in zijn interne dienst beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, beoogt het verkennend bedrijfsbezoek ten minste:

1° de kennisname van de gevaren en risico's zoals die voortvloeien uit de risicoanalyse van de werkgever en zoals vastgesteld tijdens het bedrijfsbezoek;

2° te adviseren voor welke functies en/of werkposten gezondheidstoezicht nodig is;

3° te adviseren voor welke bijkomende opdrachten en taken een beroep kan worden gedaan op de externe dienst, ter aanvulling van het identificatiedocument bedoeld in artikel II.1-7.

Art. II.3-55.- § 1. De periodieke bedrijfsbezoeken gebeuren op regelmatige basis, en minstens met de volgende frequentie:

- 1° voor de werkgever die behoort tot groep A, B of C die in zijn interne dienst beschikt over een preventieadviseur die met vrucht de aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21: minstens één keer per 24 maanden.
- 2° voor de werkgever die behoort tot groep C of D, die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht de aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21:
  - a) Minstens één keer per 36 maanden indien de werkgever behoort tot tariefgroep 1 of 2 zoals bedoeld in bijlage II.3-1;
  - b) Minstens één keer per 24 maanden indien de werkgever behoort tot tariefgroep 3, 4 of 5 zoals bedoeld in bijlage II.3-1.

§ 2. Voor werkgevers met arbeidsplaatsen die geografisch verspreid en/of tijdelijk zijn, zoals vestigingen of werven, wordt in overleg met de werkgever en een preventieadviseur van zijn interne dienst, en na advies van het comité, een bezoekschema, met inbegrip van een timing, vastgelegd om dergelijke arbeidsplaatsen met een zekere regelmaat te bezoeken.

§ 3. Voor de werkgever die behoort tot groep C of D, die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht de aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, beoogt het periodiek bedrijfsbezoek, als onderdeel van de actieve medewerking aan de risicoanalyse, ten minste een actualisering van het beleidsadvies, door:

- 1° het opvolgen van de evolutie van de in de onderneming aanwezige gevaren en risico's, met inbegrip van het in kaart brengen van eventuele nieuwe risico's, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele ernstige arbeidsongevallen, psychosociale interventies en de globale rapportering over de resultaten van het periodiek gezondheidstoezicht zoals bedoeld in artikel I.4-32, § 6, evenals met een globale analyse van arbeidsongevallen, incidenten en beroepsziekten sinds het vorige bedrijfsbezoek;
- 2° desgevallend het her-wegen van de in de onderneming aanwezige risico's in functie van genomen preventiemaatregelen, nieuwe risico's en vaststellingen sinds het vorige bedrijfsbezoek, evenals het voorstellen van de 5 prioritaire risico's;
- 3° het opvolgen van de genomen preventiemaatregelen sinds het vorige bedrijfsbezoek en in voorkomend geval het actualiseren of bijsturen van de aanbevelingen en de concrete en specifiek op de onderneming afgestemde preventiemaatregelen om de prioritaire risico's doeltreffend aan te pakken;
- 4° in voorkomend geval, het actualiseren van het advies bedoeld in artikel II.3-54, § 3, 4° over de functies en/of werkposten waarvoor gezondheidstoezicht nodig is;
- 5° de evaluatie door de externe dienst van het effect van zijn acties en van de gehanteerde methodiek bij de werkgever, met het oog op het eventueel aanpassen van deze methodiek.

§ 4. Bij de werkgever die behoort tot groep A, B of C die in zijn interne dienst beschikt over een preventieadviseur die met vrucht een aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, beoogt het periodiek bedrijfsbezoek:

- 1° kennisname van de evolutie van de gevaren en risico's zoals die voortvloeien uit de risicoanalyse van de werkgever en zoals vastgesteld tijdens het bedrijfsbezoek;
- 2° in voorkomend geval, het actualiseren van het advies bedoeld in artikel II.3-54, § 4, 2° over de functies en/of werkposten waarvoor gezondheidstoezicht nodig is;
- 3° te adviseren voor welke bijkomende opdrachten en taken een beroep kan worden gedaan op de externe dienst, ter aanvulling van het identificatiedocument bedoeld in artikel II.1-7.

Art. II.3-56.- § 1. Het beleidsadvies is een dynamisch instrument om de werkgever die behoort tot groep C of D die in zijn interne dienst niet beschikt over een preventieadviseur die met vrucht de aanvullende vorming niveau I of II heeft beëindigd zoals bepaald in artikel II.1-21, bij te staan bij het ontwikkelen van een doeltreffend preventiebeleid op maat van de onderneming, onder meer door:

- het verstrekken van informatie;
- het voorstellen van 5 preventieprioriteiten voor de onderneming;
- het doen van aanbevelingen en het voorstellen van concrete en specifiek op de onderneming afgestemde preventiemaatregelen om de werkgever in staat te stellen deze preventieprioriteiten aan te pakken.

Het beleidsadvies draagt eveneens bij tot het optimaliseren van de samenwerking tussen de werkgever, zijn interne dienst en zijn externe dienst.

§ 2. Het beleidsadvies is het resultaat van de actieve medewerking aan de risicoanalyse, dat wordt opgebouwd in verschillende fases en bestaat uit de volgende elementen:

- 1° naar aanleiding van het sluiten van de overeenkomst met de externe dienst: de informatie die verstrekt wordt bij de aansluiting zoals bedoeld in artikel II.3-52;
- 2° naar aanleiding van het verkennend bedrijfsbezoek en de periodieke bedrijfsbezoeken: het resultaat van deze bedrijfsbezoeken zoals bepaald in artikel II.3-54, § 3 en II.3-55, § 3;
- 3° In de periodes tussen de periodieke bedrijfsbezoeken wordt het beleidsadvies aangevuld met relevante informatie naar aanleiding van:
  - a) eventuele tussentijdse bezoeken aan de arbeidsplaatsen;
  - b) psychosociale interventies;
  - c) (ernstige) arbeidsongevallen;
  - d) vaststellingen op grond van het gezondheidstoezicht;
  - e) bijkomende vragen van de werkgever.

Het beleidsadvies wordt regelmatig, en minstens naar aanleiding van het periodiek bedrijfsbezoek, geactualiseerd. De externe dienst zorgt ervoor dat de historiek van de wijzigingen aan het beleidsadvies, de data van deze wijzigingen, evenals de naam van de preventieadviseur of

van de persoon die hem bijstaat, en die de wijzigingen heeft aangebracht, zichtbaar zijn voor de werkgever.

§ 3. Het beleidsadvies wordt besproken met de werkgever en met het comité.

Art. II.3-57.- Als de werkgever van externe dienst verandert, informeert de externe dienst hem over de documenten en informatie die door de externe dienst bewaard worden met betrekking tot het welzijnsbeleid bij deze werkgever, inzonderheid wat betreft beleidsadviezen, gezondheidsdossiers, enz. De externe dienst draagt deze documenten en informatie binnen 3 maanden na de verandering van externe dienst over aan de werkgever of aan de nieuwe externe dienst, om de continuïteit van de dienstverlening te verzekeren.

Art. II.3-58.- Alle documenten bedoeld in dit hoofdstuk worden ter beschikking gehouden van de met het toezicht belaste ambtenaren.

BIJLAGE II.3-1

Indeling van de werkgevers in vijf tariefgroepen volgens hun hoofdactiviteit (art. II.3-15, § 1)

Tarief- groep	Hoofdactiviteit van de werkgever	NACE code (indicatief)
1	Uitgeverijen	58
1	Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten	62
1	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	63
1	Financiële activiteiten en verzekeringen	64, 65, 66
1	Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening	69
1	Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	70
1	Reclamewezen en marktonderzoek	73
1	Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	79
1	Diverse ondersteunende activiteiten ten behoeve van voorzieningen	811
1	Algemene reiniging van gebouwen	8121
1	Verplichte sociale verzekeringen, ziekenfondsen en overige instellingen van sociale zekerheid	843
1	Onderwijs, m.u.v. hoger onderwijs en beroepsopleiding	85
2	Vervaardiging van kleding	14
2	Productie van films en video- en televisieprogramma's, maken van geluidsopnamen en uitgeverijen van muziekopnamen	59
2	Programmeren en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	60
2	Exploitatie van en handel in onroerend goed	68
2	Architecten, ingenieurs en aanverwante technische adviseurs	711
2	Overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	74
2	Terbeschikkingstelling van personeel	78
2	Landschapsverzorging	813
2	Administratieve en ondersteunende activiteiten ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	82
2	Hoger onderwijs	854
2	Beroepsopleiding	85592
2	Kunst, amusement en recreatie	90, 91, 92, 93
2	Verenigingen	94
2	Reparatie van computers en consumentenartikelen	95

Tarief- groep	Hoofdactiviteit van de werkgever	NACE code (indicatief)
2	Huishoudens als werkgever (van huishoudelijk personeel)	97, 98
2	Extraterritoriale organisaties en lichamen	99
3	Teelt van gewassen, veeteelt, jacht en diensten in verband met deze activiteiten	01
3	Prepress- en premediadiensten	1813
3	Binderijen en aanverwante diensten	1814
3	Reproductie van opgenomen media	1820
3	Handel in auto's en motorfietsen, en in onderdelen en accessoires van motorvoertuigen	451, 453, 454
3	Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in motorvoertuigen en motorfietsen	46
3	Detailhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorfietsen	47
3	Vervoer over water	50
3	Luchtvaart	51
3	Opslag en vervoerondersteunende activiteiten, m.u.v. vrachtbehandeling	52
3	Postdiensten en koeriers	53
3	Verschaffen van accommodatie en maaltijden	55,56
3	Telecommunicatie	61
3	Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72
3	Verhuur en lease	77
3	Beveiligings- en opsporingsdiensten	80
3	Openbaar bestuur, m.u.v. gemeenten, OCMW en onderwijs	841
3	Algemene overheidsdiensten, m.u.v. politie, brandweer en overige openbare orde en civiele veiligheid	842
3	Beschutte en sociale werkplaatsen	88995
3	Activiteiten van wasserettes en wassalons ten behoeve van particulieren	96012
3	Haar- en schoonheidsverzorging	9602
3	Begraveniswezen	9603
3	Sauna's, solaria, baden enz.	9604
3	Overige persoonlijke diensten	9609
4	Vervaardiging van voedingsmiddelen	10
4	Vervaardiging van dranken	11
4	Vervaardiging van tabaksproducten	12

Tarief- groep	Hoofdactiviteit van de werkgever	NACE code (indicatief)
4	Vervaardiging van textiel	13
4	Vervaardiging van leer en van producten van leer	15
4	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk	16
4	Vervaardiging van papier en papierwaren	17
4	Drukkerijen	1811, 1812
4	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21
4	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	24
4	Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	25
4	Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	26
4	Vervaardiging van elektrische apparatuur	27
4	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	28
4	Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers	29
4	Vervaardiging van andere transportmiddelen	30
4	Vervaardiging van meubelen	31
4	Overige industrie	32
4	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	35
4	Onderhoud en reparatie van motorvoertuigen	452
4	Personenvervoer te land	493
4	Goederenvervoer over de weg en verhuisbedrijven	494
4	Vervoer via pijpleidingen	495
4	Technische testen en toetsen	712
4	Veterinaire diensten	75
4	Industriële reiniging en overige reiniging van gebouwen	8122
4	Andere reinigingsactiviteiten	8129
4	Gemeentelijke overheid m.u.v. OCMW en onderwijs	84114
4	Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting m.u.v. beschutte en sociale werkplaatsen	88
4	Activiteiten van industriële wasserijen	96011
5	Bosbouw en exploitatie van bossen	02

Tarief- groep	Hoofdactiviteit van de werkgever	NACE code (indicatief)
5	Visserij en aquacultuur	03
5	Winning van delfstoffen	05, 06, 07, 08, 09
5	Vervaardiging van cokes en van geraffineerde aardolieproducten	19
5	Vervaardiging van chemische producten	20
5	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	22
5	Vervaardiging van andere niet-metaalhoudende minerale producten	23
5	Reparatie en installatie van machines en apparaten	33
5	Distributie van water, afval- en afvalwaterbeheer en sanering	36, 37, 38, 39
5	Bouwnijverheid	41, 42, 43
5	Personenvervoer per spoor, m.u.v. personenvervoer per spoor binnen steden of voorsteden	491
5	Goederenvervoer per spoor	492
5	Vrachtbehandeling	5224
5	OCMW	84115
5	Politie, brandweer en overige openbare orde en civiele veiligheid	8424, 8425
5	Menselijke gezondheidszorg	86
5	Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	87